

Rechtspraakoverzicht

Susan Rutten*

Huwelijk

1 Raad van State 9 juli 2009, LJN BJ3048

De geldigheid van het huwelijk te beoordelen volgens regels van Nederlands internationaal privaatrecht, en niet het niet geregistreerd zijn van het huwelijk, is bepalend voor de vraag of iemand als echtgenoot van een EU-burger toegang tot en verblijf in Nederland heeft. In casu betrof het een huwelijk tussen een Marokkaanse man en een Nederlandse vrouw. De huwelijksakte was gelegaliseerd door de Belgische consul in Marokko en de Marokkaanse consul in België. Het huwelijk wordt vermoed rechtsgeldig te zijn.

2 Gerechtshof 's-Gravenhage 28 januari 2009, LJN BH2751

Erkenning van een in Indonesië door de imam thuis voltrokken huwelijk.

3 Rechtbank 's-Gravenhage 10 april 2009, NIPR 2009, 195

Afwijzing van het verzoek van een Iraans-Nederlandse vrouw die in 2003 in Turkije is gehuwd met een Turkse man (schijnhuwelijk, dwaling, misbruik), tot *nietigverklaring van het huwelijk*. Toewijzing van het echtscheidingsverzoek.

4 Rechtbank Utrecht 21 januari 2009, LJN BH3029

Geen erkenning van het tweede in Marokko rechtsgeldig tot stand gekomen huwelijk nu in casu *polygamie* onverenigbaar is met de Nederlandse openbare orde. De tweede vrouw die de Marokkaanse en Nederlandse nationaliteit bezit, woonde ten tijde van de huwelijksluiting al geruime tijd in Nederland, was net tot Nederlandse genaturaliseerd, en partijen zijn nadien in Nederland blijven wonen. Het *echtscheidingsverzoek* van de vrouw wordt afgewezen nu het huwelijk niet is erkend.

Echtscheiding en gevolgen

5 Gerechtshof 's-Gravenhage 15 april 2009, LJN BI5083

Tussen partijen die beiden zowel de Marokkaanse als Nederlandse nationaliteit bezitten, wordt *echtscheiding* uitgesproken met toepassing van Nederlands recht nu voor de man de Nederlandse nationaliteit de effectieve is.

* Susan Rutten is universitair docent internationaal privaatrecht en familierecht aan de Universiteit Maastricht.

6 Gerechtshof Amsterdam 16 december 2008, LJN BJ3051

Het hof spreekt *echtscheiding* uit met toepassing van Marokkaans recht op grond van duurzame ontwijking. Verzoeningspogingen zijn niet succesvol gebleken. Het hof overweegt dat omtrent de in artikel 97 Mudawwannah genoemde financiële rechten niets is gesteld en geeft hieromtrent geen oordeel.

Toewijzing van een *omgangsregeling*, waarbij met betrekking tot de zomerperiode de voorwaarde wordt gesteld dat de man de paspoorten van de kinderen afgeeft aan de vrouw, gelet op de 'gezien de leeftijd van de kinderen, geobjectiveerde bezwaren van de vrouw tegen het eventueel door de man meenemen van de kinderen naar Marokko'.

7 Rechtbank Utrecht 30 september 2009, LJN BJ9621

Echtscheiding tussen een vrouw die zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezit en een Marokkaanse man. Er wordt afgezien van het vereiste *ouderschapsplan* nu partijen niet hebben samengeleefd en een verzoek tot ontkenning van het vaderschap van het tijdens het huwelijk geboren kind zal worden verzocht.

8 Rechtbank 's-Hertogenbosch 27 maart 2009, LJN Bl0229

De rechter spreekt *echtscheiding* uit tussen Marokkaanse echtgenoten die in Marokko zijn gehuwd met toepassing van Marokkaans recht: duurzame ontwijking. De behandeling is aangehouden om twee keer een verzoeningspoging te doen. Twee verzoeningspogingen hebben niet tot succes geleid. Treffen van nevenvoorzieningen.

9 Rechtbank Maastricht 11 februari 2009, LJN BH3549

De rechtbank verklaart zich niet *bevoegd* om over het *echtscheidingsverzoek* te oordelen nu de Marokkaanse uitspraak waarin de echtscheiding is uitgesproken, voor erkenning in aanmerking komt. Afwijzing verzoek tot het treffen van *voorlopige voorzieningen* onder meer nu de Marokkaanse rechter voorzieningen heeft getroffen.

10 Rechtbank Utrecht 19 januari 2009, LJN BH3036

De rechtbank acht zich *bevoegd* tot het treffen van *voorlopige voorzieningen* tussen Marokkaanse partijen: toevertrouwing van de kinderen aan de moeder en veroordeling van de man tot het betalen van kinderalimentatie, ongeacht of de man in Marokko tevens een *echtscheidingsprocedure* is gestart, nu dit de *bevoegdheid* tot het treffen van *voorlopige maatregelen* door de Nederlandse rechter onverlet laat (artikel 13 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv)).

11 Rechtbank Alkmaar 25 september 2008, LJN BG1436

Een vrouw wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar *echtscheidingsverzoek* omdat het verzoek, gelet op het door Turkije gemaakte voorbehoud bij het Betekenisverdrag, niet op juiste wijze aan de man is *betekend*.

12 Gerechtshof Amsterdam 1 september 2009, LJN BJ6857

Het *huwelijksvermogensregime* van partijen wordt beheerst door Marokkaans recht. Uitsluiting van *gemeenschap van goederen*. De vrouw deelt in de *waardevermeerdering* van de grond en de woning van de man in Marokko aangezien is komen vast

te staan dat de vrouw door haar inspanningen een bijdrage heeft geleverd aan de financiering en bouw.

13 *Gerechtshof's-Hertogenbosch 6 augustus 2009, LJN BJ5345*

Het huwelijksvermogensregime van Marokkaanse partijen wordt tot de komst van de man naar Nederland beheerst door Marokkaans recht, en na die datum door Nederlands recht.

14 *Gerechtshof Amsterdam 4 augustus 2009, LJN BJ4639*

Huwelijksvermogensregime van in 1990 op het Turks consulaat in Nederland gehuwd echtpaar wordt beheerst door Turks recht: per 1 februari 2002 gemeenschap van goederen.

15 *Gerechtshof's-Gravenhage 6 mei 2009, LJN BI3864*

Huwelijk in Jordanië tussen een Jordaanse vrouw en een, naar het hof aanneemt, Nederlandse man. Eerste huwelijksdomicilie in Nederland. Het huwelijksvermogensregime wordt beheerst door Nederlands recht.

16 *Gerechtshof's-Gravenhage 14 januari 2009, LJN BH1036*

Het huwelijksvermogensregime tussen een Marokkaanse man en een vrouw die zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezit, wordt tot de overkomst van de man naar Nederland in 2001 door Marokkaans recht beheerst en vanaf dat moment door Nederlands recht. Marokkaans recht kent geen gemeenschappelijk vermogen. Goederen en schulden die tot 2001 aan de vrouw toebehoorden (in casu de inboedel en een studieschuld) komen alleen haar toe.

17 *Rechtbank Breda 8 juli 2009, LJN BJ3136*

Echtscheiding tussen een Marokkaanse vrouw en een man die zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezit. Echtscheiding met toepassing van Marokkaans recht op grond van duurzame ontwrichting. Een verzoeningspoging tussen partijen door een bemiddelaar is mislukt.

Het huwelijksvermogensregime wordt beheerst door Marokkaans recht: geen gemeenschap van goederen; afwijzing van het verzoek tot verdeling. De kinderalimentatie wordt naar Nederlands recht beoordeeld. Met betrekking tot de *partneralimentatie* zou Marokkaans recht van toepassing zijn nu de echtscheiding naar Marokkaans recht wordt uitgesproken. Het ontbreken van een alimentatieplicht naar Marokkaans recht acht de rechtbank in het onderhavige geval in strijd met de openbare orde. De rechtbank laat de verwijzingsregel van artikel 8 Alimentatieverdrag buiten toepassing en past Nederlands recht toe op grond van artikel 4 Alimentatieverdrag.

18 *Rechtbank Haarlem 16 juni 2009, LJN BJ1034*

Echtscheiding tussen partijen die beiden zowel de Turkse als de Nederlandse nationaliteit bezitten, wordt toegewezen met toepassing van Nederlands recht. Het huwelijksvermogensregime wordt eveneens door Nederlands recht beheerst: gemeenschap van goederen. De bruidsschat, bestaande uit gouden sieraden en gouden munten, valt in de gemeenschap.

19 Rechtbank Maastricht 22 april 2009, *Echtscheidingsbulletin* 2009, nr. 56
Het huwelijksvermogensregime tussen Turkse partijen wordt vanaf huwelijksluiting beheerst door Turks recht en vanaf het moment dat de man zich in Nederland heeft gevestigd, door Nederlands recht.

20 Rechtbank Alkmaar 16 oktober 2008, LJN BG4548
Geldigheid van een huwelijk dat is gesloten op de Ambassade van de Islamitische Republiek Iran te Den Haag. Een jaar later vindt een burgerlijk huwelijk bij de Nederlandse gemeente plaats. *Echtscheiding* van het op het consulaat gesloten huwelijk tussen partijen die beiden zowel de Iraanse als de Nederlandse nationaliteit bezitten, wordt uitgesproken met toepassing van Nederlands recht. Huwelijksvermogensregime wordt beheerst door Nederlands recht. *Bruidschat* valt in de gemeenschap.

21 Rechtbank 's-Gravenhage 18 juli 2008, LJN BF9106
Huwelijksvermogensregime tussen Iraanse partijen wordt beheerst door het Iraanse recht (volstreekte uitsluiting van iedere goederengemeenschap), en vanaf het moment dat de vrouw zich bij haar man in Nederland heeft gevoegd, door het Nederlandse recht (algehele gemeenschap van goederen).

22 Rechtbank 's-Gravenhage 15 december 2008, AR 2009, 62
Nietigverklaring van een reeds ontbonden huwelijk wegens *bigamie*. *Vordering tot terugbetaling van betaalde partneralimentatie* wordt afgewezen.

Beschermingsbepalingen

23 Gerechtshof Amsterdam 10 februari 2009, LJN BH2362
Beroep van een Marokkaanse vrouw op *vernietiging* van de door haar ex-echtgenoot aangegane (effecten)lease-overeenkomst wegens het ontbreken van haar toestemming (artikel 1:88 en 1:89 Burgerlijk Wetboek (BW)) faalt, aangezien de vraag of de man toestemming van zijn destijds in Marokko wonende echtgenote behoefde, op grond van artikel 3 Wet conflictenrecht huwelijksbetrekkingen wordt beoordeeld naar Marokkaans recht. Het hof is niet gebleken van een regel die de toestemming van de vrouw vereist.

Bruidsgave

24 Rechtbank Haarlem 16 juni 2009, LJN BJ1034
Turkse *bruidsschat*, bestaande uit diverse gouden sieraden, vallen in de naar Nederlands recht bestaande gemeenschap van goederen. De sieraden dienen, voor zover nog aanwezig, tussen partijen in de verdeling te worden betrokken.

25 Gerechtshof 's-Gravenhage 17 december 2008, LJN BG9476
Afwijzing verzoek van de vrouw om vervangende toestemming om met de kinderen (terug) naar Egypte te verhuizen. Kwalificatie van de *bruidsgave* als alimentatie. Afwijzing van het verzoek tot betaling van de bruidsgave met toepassing van Nederlands recht, omdat, nu de draagkracht van de man is afgenomen, van hem niet mag

worden verlangd dat hij inteert op zijn vermogen voor het betalen van de bruidsgave, en omdat de vrouw vermogend is.

26 *Rechtbank Utrecht 10 december 2008, LJN BH3018*

Kwalificatie van een Iraanse bruidsgave als alimentatie. Afwijzing van het verzoek tot betaling van de bruidsgave met toepassing van Nederlands recht nu een eerder alimentatieverzoek niet tot toekenning van een bijdrage aan de vrouw had geleid.

Gezag en omgang

27 *Hoge Raad 30 oktober 2009, LJN BJ7007*

Echtscheiding tussen Marokkaanse partijen. Eenhoofdig gezag over kinderen toegewezen aan moeder. Ontzegging omgang vader.

28 *Rechtbank Haarlem 20 juli 2009, LJN BJ3315*

Afwijzing van verzoek van de vader om vervangende toestemming tot het verlenen van een paspoort aan de kinderen opdat hij met hen in de zomervakantie naar Egypte kan reizen. In casu acht de rechtbank de vakantie niet in het belang van de kinderen. Aan de vrees van de moeder dat de dochter in Egypte zal worden besneden, wordt voorbij gegaan.

29 *Rechtbank Groningen 13 januari 2009, AR 2009, 357*

Toewijzing van verzoek moeder om schorsing van het ouderlijk gezag van de man die al sinds 2000 in Iran is vermist.

Afstamming

30 *Gerechtshof's-Gravenhage 22 juli 2009, LJN BJ4906*

Verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap van een uit het huwelijk van Marokkaanse ouders geboren kind. Naturalisatie van de vader; het in Marokko wonende kind deelt niet mee in de naturalisatie. Toepassing van Marokkaans recht op grond van artikel 6 Wet conflictenrecht afstamming leidt tot strijd met artikel 8 EVRM. Het hof past Nederlands recht toe. Het hof bepaalt DNA-onderzoek teneinde vast te stellen of de man de verwekker van het kind is, opdat het kind de Nederlandse nationaliteit kan krijgen.

31 *Rechtbank Haarlem 7 juli 2009, RFR (Rechtspraak Familierecht) 2009, 115*

De naar Marokkaans recht bestaande onmogelijkheid voor de vrouw om in haar eentje het vaderschap van de (ex-)echtgenoot te ontkennen, en de exclusieve bevoegdheid die de man hier heeft, leveren een ongelijkheid naar geslacht op. Mitsdien dient het Marokkaanse recht wegens strijd met de openbare orde buiten toepassing te worden gelaten. Toewijzing van het verzoek van de vrouw met toepassing van Nederlands recht.

32 Rechtbank Utrecht 10 juni 2009, LJN BI9337

Tien maanden na de echtscheiding tussen een man die de Marokkaanse en Nederlandse nationaliteit bezit en een Marokkaanse vrouw, wordt een kind geboren. De man is niet de biologische vader. Op grond van artikel 154 Mudawannah is hij wel de *juridische vader* omdat het kind binnen een jaar na de beëindiging van het huwelijk is geboren. Nu het kind niet staande het huwelijk is geboren, heeft de man niet het *gezag* over het kind.

33 Rechtbank 's-Gravenhage 3 november 2008, LJN BG8815

Uit de niet huwelijkse relatie van een Marokkaanse vrouw en een man die zowel de Marokkaanse als Nederlandse nationaliteit bezit, wordt een kind geboren. De naar Marokkaans recht bestaande onmogelijkheid voor moeder en kind om *gerechtelijke vaststelling van het vaderschap* te verzoeken acht de rechtbank in strijd met de openbare orde in het licht van artikel 8 EVRM. Toepassing van Nederlands recht. De rechtbank gelast een DNA-onderzoek. De *kinderalimentatie* is te beoordelen naar Marokkaans recht.

34 Rechtbank 's-Gravenhage 3 november 2008, LJN BG8466

Erkenning van een kind door de vader naar Turks recht (artikel 295 en 296 Turks BW) toegestaan. Vervangende toestemming rechter.

35 Rechtbank 's-Gravenhage 2 oktober 2008, LJN BG1090

Het verzoek tot *gerechtelijke vaststelling van het vaderschap* van een binnen zes maanden na huwelijkssluiting geboren kind uit Marokkaanse ouders, was afgewezen omdat dit naar Marokkaans recht niet mogelijk was. *Erkenning* van het kind door de man. De man heeft intussen de Nederlandse nationaliteit door optie verkregen. Voor de vraag of het kind de Nederlandse nationaliteit heeft gekregen, wordt met betrekking tot de peildatum waarop de man, de erkenner, in het bezit moet zijn van de Nederlandse nationaliteit, de datum gehanteerd waarop het gerechtelijk bewijs van het verwekkerschap wordt geleverd.

36 Rechtbank Haarlem 22 juli 2008, LJN BD9278

Een buiten haar wil en buiten haar aanwezigheid in Marokko gehuwde vrouw raakt zwanger van een andere Marokkaanse man. De in het onderhavige geval naar Marokkaans recht geldende onmogelijkheid voor de vrouw het vaderschap van haar echtgenoot te ontkennen, acht de rechtbank onverenigbaar met artikel 8 EVRM. De exclusieve bevoegdheid van de man om ontkenning van het vaderschap te verzoeken acht de rechtbank strijdig met het gelijkheidsbeginsel. Het Marokkaanse recht wordt wegens strijd met de openbare orde buiten toepassing gelaten. Toepassing Nederlands recht.

Kafala en adoptie

37 Gerechtshof Arnhem 18 november 2008, LJN BG5709

Verzoekers, een man die zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezit en een Marokkaanse vrouw, hebben in Marokko via *kafala* een kind als pleeg-

kind opgenomen. Het kind was afgestaan door een jonge ongehuwde islamitische moeder. Het hof beoordeelt het *adoptieverzoek* naar Nederlands recht. De *kafala* is in casu een met gezag vergelijkbare rechtsfiguur. De ontbrekende beginseltoestemming staat niet aan toewijzing in de weg. Toewijzing van het *adoptieverzoek* en wijziging van de geslachtsnaam.

38 Rechtbank Arnhem 2 april 2009, LJN BH9677

Afwijzing van het verzoek tot erkenning van een in Pakistan door middel van een overeenkomst tot stand gebrachte *adoptie*, nu niet is gebleken dat de procedure met voldoende waarborgen tot stand is gekomen en het Pakistaanse recht voor moslims de *adoptie* verbiedt.

39 Rechtbank Haarlem 19 februari 2009, LJN BI5084

Verzoek tot *adoptie* van een Marokkaans kind dat in 1994 door verzoekers na een *kafala*-uitspraak en -overdracht mee naar Nederland is gekomen, wordt met toepassing van Nederlands recht toegewezen. Vaststelling van de geslachtsnaam van het kind als gevolg van het ontstaan van familierechtelijke betrekkingen.

40 Rechtbank Haarlem 16 december 2008, LJN BG8143

Verzoek tot *adoptie* van een Marokkaans kind dat na in Marokko aan verzoekster te zijn overgedragen illegaal naar Nederland is gebracht, wordt toegewezen met toepassing van Nederlands recht. Het behoud van de Marokkaanse *geslachtsnaam* voor het kind ten behoeve van diens identiteit kan niet worden gehonoreerd.

Vermogensrecht

41 Rechtbank Assen 19 november 2008, LJN BH8655

Een vordering tot *nietigverklaring* van een *hypothecaire geldlening* ten behoeve van financiering van een moskee, wordt afgewezen nu deze nergens steun vindt in het recht. De overeenkomst is neergelegd in het Burgerlijk Wetboek en geldt op grond van hetgeen tussen partijen is overeengekomen en is voorgevallen.

42 Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Hertogenbosch 25 februari 2009, LJN BH4029

Verbod aan en (ex-)imam om in de moskee te komen en aan activiteiten van de geloofsgemeenschap mee te doen. De stichting is als eigenaar vrij te bepalen wie niet of onder welke voorwaarden de moskee mag bezoeken. Afwijzing van de vordering de ex-imam ook een straatverbod in de omgeving van de moskee op te leggen.

Arbeidsrecht en sociale zekerheid

43 Centrale Raad van Beroep 16 juli 2009, LJN BJ3932

Intrekking *nabestaande/weduwe-uitkering* met terugwerkende kracht tot 1989 aangezien in 1989 in Marokko een nieuw huwelijk was aangegaan. Ontbreken van registratie van het huwelijk in Nederland maakt dit niet anders.

44 Centrale Raad van Beroep 7 mei 2009, LJN BI2440

(Zie eerder: CGB 7 november 2006, nr. 2006-211, *Recht van de Islam* 23, p. 210, nr. 106 en Rb. Utrecht 30 augustus 2007, *Recht van de Islam* 23, p. 224, nr. 215.)

Een klein jaar na indiensttreding bij een vmbo-school bericht betrokken moslima per e-mail aan haar mannelijke collega's *geen hand meer te zullen schudden*. Zij wordt geschorst, gevolgd door een ontslag. Het beroep tegen de schorsing slaagt niet. Het ontslag is eveneens gerechtvaardigd nu de belangen van de school zwaarder wegen.

45 Centrale Raad van Beroep 23 april 2009, LJN BI2185

De Marokkaanse rechter heeft het verzorgingsrecht (*hadhana*) van de moeder over haar kinderen laten vervallen omdat zij in Nederland met haar broer en een vriend van hem samenwoont, hetgeen voor de Marokkaanse rechter aanleiding was de moeder niet in staat te achten om voor de kinderen te zorgen en ze op te voeden. Verval van de *hadhana* is niet gelijk te stellen met ontzetting uit het gezag; de kinderen zijn niet ouderloos in de zin van de *Algemene nabestaandenwet* (ANW).

46 Rechtbank Amsterdam 7 mei 2009, LJN BJ1018

De *hadhana-vergoeding* die een Marokkaanse vrouw van haar voormalige echtgenoot heeft ontvangen kan, wegens het ontbreken van voldoende overeenkomsten, niet gelijk gesteld worden met een *partneralimentatie* als bedoeld in Boek 1 BW; de vrouw kan mitsdien niet worden aangemerkt als nabestaande in de zin van de ANW.

Nederlanderschap

47 Raad van State 4 november 2009, LJN BK1988

Intrekking Nederlandschap omdat betrokkene ten tijde van het naturalisatieverzoek had *verzwegen* dat hij in Egypte was gehuwd, terwijl hij inmiddels ook een tweede huwelijk was aangegaan; hij wist, althans kon redelijkerwijze vermoeden dat *polygamie* aan verlening van het Nederlandschap in de weg zou staan.

48 Rechtbank Groningen 16 juni 2009, LJN BI8760

Erkenning huwelijk met terugwerkende kracht op basis van een Marokkaanse akte van *huwelijksbevestiging* als gevolg waarvan met terugwerkende kracht een *polygame* huwelijks situatie heeft bestaan. *Nederlanderschap* is ten onrechte ingetrokken aangezien ten tijde van de naturalisatie geen sprake was van een formeel geldig huwelijk.

Vreemdelingen- en asielrecht

49 Raad van State 7 oktober 2008, LJN BG1209

Ongewenstverklaring imam die salafisme en anti-westerse ideeën predikt.

- 50 *Geloofsafval van de Islam*, al dan niet in combinatie met het in Iran ingediende wetsvoorstel waarin de doodstraf als sanctie op afvalligheid wordt voorgesteld,
- leidt in het kader van *asielverzoek* tot gegronde vrees dat bij terugkeer naar Iran is te vrezen voor een onmenselijke behandeling, althans beroep tegen afwijzing gegrond in:

- o Pres. Rechtbank 's-Gravenhage 26 augustus 2009, LJN BJ6323
- o Rechtbank 's-Gravenhage 21 augustus 2009, LJN BJ6446
- o Rechtbank Roermond 4 augustus 2009, LJN BJ4721
- o Rechtbank 's-Gravenhage 9 april 2009, LJN BI7723
- o Rechtbank 's-Gravenhage 12 maart 2009, LJN BH9275
- o Rechtbank 's-Gravenhage 9 maart 2009, LJN BI1729
- leidt in het kader van asielverzoek niet per definitie tot gegronde vrees dat bij terugkeer naar Iran is te vrezen voor een onmenselijke behandeling in:
 - o Raad van State 19 augustus 2009, LJN BJ6296

Overig bestuursrecht

51 Voorzitter Raad van State 29 oktober 2009, LJN BK1949
 Afwijzing van een verzoek tot schorsing van het besluit waarbij aan een islamitisch centrum vrijstelling, ontheffing en een bouwvergunning zijn verleend voor de bouw van een cultureel ontmoetingscentrum waarin een moskee zal zijn gehuisvest.

Strafrecht

52 Hoge Raad 10 maart 2009, LJN BF0655
 Reikwijdte van strafrechtelijke belediging. De uitlating moet onmiskenbaar betrekking hebben op een bepaalde groep mensen die door hun godsdienst wordt gekenmerkt en zich daardoor onderscheidt van anderen. De enkele omstandigheid dat grievende uitlatingen over een godsdienst ook de aanhanger daarvan krenken is niet voldoende om die uitlatingen te kunnen gelijkstellen met uitlatingen over die aanhangers.

53 Gerechtshof Amsterdam 21 januari 2009, LJN BH0496
 Bevel tot het overgaan op strafvervolgning van kamerlid Wilders wegens het aanzetten tot haat en discriminatie op grond van door hem gedane uitlatingen in diverse media over moslims en hun geloof. Strafvervolgning is tevens aangewezen terzake van belediging van de moslimgelovigen wegens door Wilders gemaakte vergelijking van de Islam met het nazisme.

54 Rechtbank Utrecht 15 september 2009, LJN BJ7881
 Strafrechtelijke veroordeling op grond van belediging wegens bekladden moskee met hakenkruizen en de tekst 'alle moslims in de concentratiekamp'.

55 Rechtbank Haarlem 11 september 2009, LJN BJ7447
 Vrijspraak vader van besnijdenis van dochttertje wegens onvoldoende wettig en overtuigend bewijs.

56 Rechtbank Maastricht 19 december 2008, LJN BG8022
 Strafrechtelijke veroordeling tot drie maanden gevangenisstraf wegens het opzettelijk aangaan van een dubbel huwelijk. Het verweer dat de opzet ontbreekt omdat polyga-

mie in Marokko toelaatbaar is, gaat niet op. De vordering van de tweede echtgenote tot schadevergoeding als benadeelde partij wordt verwezen naar de civiele rechter.

Algemene wet gelijke behandeling

57 *Commissie Gelijke Behandeling (CGB) 5 november 2009, Oordeelnr. 2009-103*

Het stellen van vragen over *hoofddoek* tijdens een sollicitatiegesprek brengt met zichzelf nog geen discriminatoire bejegening met zich mee. Niet is komen vast te staan dat betrokkene is afgewezen vanwege het dragen van een hoofddoek. Geen onderscheid op grond van godsdienst.

58 *CGB 15 oktober 2009, Oordeelnr. 2009-94*

Niet is komen vast te staan dat sprake is van discriminatoire bejegening op grond van godsdienst door werkgever jegens *baard dragende islamitische werknemer*.

59 *CGB 6 mei 2009, Oordeelnr. 2009-36*

Verbod tot het dragen van *gezichtsbedekkende kleding* binnen de peuterspeelzaal levert geen verboden onderscheid op.

60 *CGB 14 april 2009, Oordeelnr. 2009-29*

Overkoepelende stichting van een groot aantal katholieke basisscholen mag eisen dat ouders van leerlingen de katholieke grondslag van de stichting onderschrijven, dat geen *kleding* mag worden gedragen die expliciet refereert aan een andere godsdienst dan de katholieke, dat *gezichtsbedekkende kleding* niet is toegestaan, en dat tijdens de *gymles* geen *hoofddeksel* mag worden gedragen.

61 *CGB 13 maart 2009, Oordeelnr. 2009-15*

Het hanteren van kledingvoorschriften op grond waarvan zwemmers in lichaamsbedekkende zwemkleding, waaronder de *burkini*, de toegang tot het zwembad wordt ontzegd, levert verboden indirect onderscheid op grond van godsdienst op.

62 *CGB 23 februari 2009, Oordeelnr. 2009-10*

Ontslag analist ziekenhuis die *weigert* personen van het andere geslacht een *hand te geven*. Verboden onderscheid is niet gebleken nu met het verweer van het ziekenhuis dat voor het ontslag een andere reden bestond, het gepretendeerde gemaakte onderscheid op grond van godsdienst voldoende is weersproken.

63 *CGB 6 januari 2009, Oordeelnr. 2009-1*

Weigering van een islamitische man om in een intakegesprek voor de toelating tot een hogeschool beroepsonderwijs de vrouwelijke coördinator de *hand te schudden*. Het intakegesprek vindt vervolgens geen doorgang. Betrokkene wordt niet tot de school toegelaten. Geen verboden onderscheid op grond van godsdienst.